

Vergunningenscan Kustlaboratorium

Een inventarisatie van de benodigde toestemmingen ten behoeve van de realisering van een kustzone die kustveiligheid combineert met aquacultuur.

Definitief

Stichting Het Zeeuwse Landschap

Grontmij Nederland B.V.
Middelburg, 15 september 2010

Verantwoording

Titel : Vergunningenscan Kustlaboratorium
Subtitel : Een inventarisatie van de benodigde toestemmingen ten behoeve van de realisering van een kustzone die kustveiligheid combineert met aquacultuur.

Projectnummer : 295146

Referentienummer : 295146.mbg.312.R001

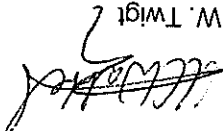

Revisie : 0

Datum : 15 september 2010

Auteur(s) : mr. R.M. van den Brand

E-mail adres : richard.vandenbrand@grontmij.nl

Gecontroleerd door : ing. A.C. Wattel

Paraaf gecontroleerd :
Paraaf goedgekeurd door : W. Twigt

Contact : Segeersingel 6

4337 LG Middelburg
Postbus 7060
4330 GB Middelburg
T +31 118 65 25 00
F +31 118 65 25 05
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Uitgangspunten.....	4
2	Wettelijk kader.....	5
2.1	Inleiding.....	5
2.2	De omgevingsvergunning nader bekeken.....	5
2.3	Watervergunning.....	6
2.4	Procedures.....	6
2.4.1	Reguliere voorbereidingsprocedure.....	6
2.4.2	Uitgebreide voorbereidingsprocedure.....	6
2.5	Coördinatievergelingen.....	7
3	Inventarisatie.....	8
3.1	Inleiding.....	8
3.2	Activiteiten.....	8
3.3	Toestemmingen.....	9
3.3.1	Bestemmingsplan.....	9
3.3.2	Milieueffectrapportage.....	10
3.3.3	Projectplan op grond van de Waterwet.....	11
3.4	Strategie aanvragen toestemmingen.....	11
3.4.1	Inleiding.....	11
3.4.2	Overleg bevoegd gezag.....	12
3.4.3	Strategie Kustlaboratorium.....	12
3.5	Planning.....	12
4	Conclusie.....	14

Bijlage 1: Overzicht toestemmingen

Bijlage 2: Planning

1 Inleiding

1.1 Aanleiding
Stichting Het Zeeuwse Landschap heeft het voornemen om op een locatie op Schouwen-Duiveland een zogenaamd Kustlaboratorium te realiseren. Het Kustlaboratorium is een kustzone die de nieuwste inzichten op het gebied van kustveiligheid combineert met duurzame aquacultuur in een landschappelijk en ecologisch waardevol kader. Het Kustlaboratorium brengt drie belangrijke elementen samen in één plan: kustveiligheid, duurzame voedselvoorziening (aquacultuur) en landschapsonwikkeling. Bij het Kustlaboratorium komt eveneens een informatie- en educatiecentrum.

Met het Kustlaboratorium wordt een zoute polder gecreëerd, een modern soort inlaag. Het geheel wordt omgeven door dijken die aan de nieuwste inzichten op het gebied van kustveiligheid voldoen. Het voor de aquacultuur benodigde zoute water wordt via een buisleiding aangevoerd. Deze rapportage geeft een inventarisatie van de benodigde publiekrechtelijke toestemmingen die nodig zijn om tot realisatie van dat doel te komen.

1.2 Uitgangspunten
Voor het inventariseren van de benodigde toestemmingen dient zo veel mogelijk inzichtelijk te zijn welke activiteiten (handelingen) er gaan plaatsvinden. De inventarisatie is gebaseerd op de thans voorhanden zijnde informatie en kennis waarbij gebruik is gemaakt van het projectvoorstel Kustlaboratorium van de Stichting Het Zeeuwse Landschap.

Onder publiekrechtelijke toestemmingen worden versaan alle mogelijke vergunningen, ontfellingen, vrijstellingen, goedkeuringen en besluiten (waaronder de vaststelling van een bestemmingsplan of wijziging daarvan) die op grond van het publiekrecht worden verleend of genomen. Het publiekrecht geeft de regels tussen de overheid en de burger. Deze regels zijn terug te vinden in wetten in formele zin, algemene maatregelen van bestuur, verordeningen en besluiten van algemene strekking. Onderdeel van het publiekrecht is het bestuursrecht dat de manier regelt waarop het openbaar bestuur kan ingrijpen in de openbare rechtsorde. Voor deze rapportage is van het bestuursrecht het onderdeel omgevingsrecht relevant. Hieronder vallen onder meer het ruimtelijk ordeningsrecht, milieurecht en waterrecht. In het verloop van deze rapportage zal de term toestemming worden gebruikt en waar nodig de term vergunning of beschikking. Voor de realisering van het Kustlaboratorium zal het nodig zijn te beschikken over de gronden ter plaatse. De verwerving en de mogelijke procedures daartoe vallen buiten deze inventarisatie.

2 Wettelijk kader

2.1 Inleiding

Op 1 oktober 2010 treedt de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) in werking. De realisering van het kustlaboratorium zal eerst na deze datum aanvangen, zodat de Wabo volledig hierop van toepassing zal zijn. In deze rapportage zal dan ook volledig worden uitgegaan van de toepassing van de Wabo.

De Wabo veranagt 25 huidige vergunningengstelsels en voegt deze samen tot  en. Voor activiteiten en projecten wordt de omgevingsvergunning ingevoerd, er is er nog maar  en (digitaal) aanvraagformulier dat de aanvrager bij  en bevoegd gezag, de gemeente, kan indienen.

De vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 en de ontheffing op grond van de Flora- en faunawet zullen aanhaken bij de omgevingsvergunning. Zij blijven als op zichzelf staande toestemmingen bestaan, maar integreren op het moment dat er tevens een omgevingsvergunning wordt aangevraagd.

Niet alle vergunningengstelsels gaan onder de Wabo vallen. Bijvoorbeeld de ontgrondingenvergunning op grond van de Ontgrondingenwet blijft een apart vergunningengstelsel. Daarnaast is er sinds enige tijd de watervergunning.

Voor een meer uitvoerige beschrijving van de Wabo en de veranderingen die de Wabo met zich brengt, wordt verwezen naar de aparte publicatie van het ministerie van VROM. Deze is te vinden onder: <http://www.omgevingsvergunning.vrom.nl/>.

2.2 De omgevingsvergunning nader bekijken

De omgevingsvergunning kan worden ingedeeld in drie typen: (i) een omgevingsvergunning voor het gehele project, (ii) een omgevingsvergunning voor een deelproject, of (iii) een gefaseerde omgevingsvergunning.

Een omgevingsvergunning voor het gehele project betekent dat in  en aanvraag de vergunning voor alle activiteiten voor het gehele project worden aangevraagd. Uiteraard alleen voor de activiteiten die onder de Wabo vallen. Het voordeel is dat er maar  en procedure doorlopen moet worden (inclusief de rechtsbeschermingsprocedure) en dat na verlening van de vergunning met de activiteiten kan worden begonnen.

Bij een omgevingsvergunning voor een deelproject zal het meestal gaan om veelomvattende projecten zoals de realisering van het kustlaboratorium. Er is sprake van veel vergunningsplichtige activiteiten. Het voordeel van het aanvragen van deelvergunningen is een betere planning omdat onderdelen die reeds uitgewerkt zijn in procedure worden gebracht, parallel aan de realisatie en ontwikkeling van het project. Voorts kan een beslissing op een onderdeel worden afgewacht en zo de zekerheid worden verkregeen voordat tijd en energie wordt gestoken in de verdere ontwikkeling van het project. Er kan voor worden gekozen om eerst het planologisch-juridisch kader te doorlopen en na een positieve uitkomst daarvan met de procedures voor de uitvoering te starten. Naddeel is dat de aanvrager het risico loopt dat de ene deelvergunning wel wordt verleend en de andere deelvergunning wordt geweigerd. Per saldo kan het project dan niet doorgaan omdat de omgevingsvergunning eerst ontstaat als alle benodigde deelvergunningen

gen zijn verleend. Goed vooroverleg met het bevoegd gezag is derhalve belangrijk om tijdig zekerheid te verkrijgen over de realisatie van het project. Het aanvragen van deelvergunningen is wel gebonden aan een grens. Voor activiteiten die onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden moet in één keer de omgevingsvergunning worden aangevraagd. Onlosmakelijk wil zeggen wanneer een bepaalde handeling betrekking heeft op verschillende vergunningsplichtige activiteiten die fysiek niet te scheiden zijn. Denk hierbij aan het oprichten van een inrichting in de zinnen van de Wet milieubeheer en het bouwen van de bedrijfsgebouwen.

Een omgevingsvergunning kan ook gefaseerd worden aangevraagd. Deze mogelijkheid bestaat op dit moment al voor de bouwvergunning en zal worden overgenomen door de Wabo, maar gaat dan gelden voor alle activiteiten. Het voordeel is dat de aanvrager een oordeel kan vragen van het bevoegde gezag over de vergunbaarheid van bepaalde activiteiten, bijvoorbeeld de planologisch-juridische of milieutechnische aanvaardbaarheid. Het criterium van de onlosmakelijkheid zoals dat geldt voor de deelvergunning is niet van toepassing op de gefaseerde vergunning.

2.3 Watervergunning

De Waterwet is op 22 december 2009 in werking getreden. De watergerelateerde vergunningen zoals de lozingsvergunningen en de keuronthefingen zijn samengevoegd tot de watervergunning en opgenomen in de Waterwet (hierna: Wtw). Ook hier is sprake van een samenvoeging van een aantal vergunningensystemen. De watervergunning zal naast de omgevingsvergunning blijven bestaan.

Belangrijke kernbegrippen van de Waterwet zijn watersysteem en waterbeheer. De Waterwet stelt integraal waterbeheer op basis van watersysteembenadering centraal. Voor vergunningen betekent dit dat projecten met een samenstel van handelingen waarvoor meer dan één bestuursorgaan bevoegd is, de watervergunning wordt verleend door één bevoegd gezag. De hoofdregel is dat het hoogste bestuursorgaan bevoegd gezag is. Bestuursorganen kunnen daarover onderling afspraken maken. Vooroverleg is derhalve in deze situaties nodig.

2.4 Procedures

De Wabo kent twee procedures. Deze procedures zijn thans ook van toepassing en worden geregeld in de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Hoofdreutel zal de reguliere procedure zijn of worden verklaard door het bevoegd gezag.

De omgevingsvergunning kan zowel op papier als digitaal via het Omgevingsloket online (OLO) worden aangevraagd. Voor het op papier indienen wordt een vastgesteld aanvraagformulier gebruikt, evenals geldt dat voor de watervergunning. Evenwel zal het efficiënter en handzamer zijn om de omgevingsvergunning digitaal aan te vragen.

2.4.1 Reguliere voorbereidingsprocedure

De reguliere voorbereidingsprocedure is van toepassing op projecten met een meer gebonden karakter, dat wil zeggen dat de beoordelingsruimte voor het bevoegd gezag kleiner is, en de maatschappelijke gevolgen minder ingrijpend zijn.

In titel 4.1 Beschikkingen van de Awb zijn de bepalingen opgenomen inzake de reguliere voorbereidingsprocedure hoe beschikkingen tot stand komen. Bepalingen over de aanvraag, de voorbereiding en de beslistermijn zijn hierin opgenomen. Kort gezegd komt de procedure neer op het nemen van een definitieve beschikking op de aanvraag, eventueel nadat de aanvrager de gelegenheid is gesteld de aanvraag aan te vullen. De termijn voor het nemen van een beschikking op de aanvraag is acht weken na indiening. Als het bevoegd gezag niet binnen deze termijn heeft beslist is de omgevingsvergunning overeenkomstig de aanvraag verleend. Er is sprake van een van rechtswege verleende vergunning (lex silencio positivo).

2.4.2 Uitgebreide voorbereidingsprocedure

De uitgebreide voorbereidingsprocedure geldt in ieder geval in de volgende gevallen: er is sprake van het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan, het in ge-

bruik nemen van een bouwwerk voor bepaalde categorieën in verband met de brandveiligheid, het slopen van een beschermd monument en als er een zogenaamde verklaring van geen bedenking is vereist, bijvoorbeeld omdat een ontferming op grond van de Flora- en faunawet nodig is. Geldt voor één activiteit van een project dat de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing is, dan geldt dit voor de gehele aanvraag van het project.

Een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) is een verklaring van een ander bevoegd gezag die bevoegd ten aanzien van een activiteit die onderdeel is van de aanvraag om de omgevingsvergunning. De vvgb dient niet te worden verweerd met het verplicht advies. Van een verplicht advies kan het bevoegd gezag gemotiveerd afwijken. Van een vvgb kan niet worden atgeweken en de aan een vvgb verbonden voorschriften dienen te worden overgenomen in de omgevingsvergunning.

De uitgebreide voorbereidingsprocedure verloopt overeenkomstig de procedure van afdeling 3.4 van de Awb. Deze procedure kenmerkt zich doordat een ontwerp van het te nemen besluit of te verlenen vergunning gedurende een termijn van 6 weken ter inzage wordt gelegd. Op het ontwerp kan een ieder een zienswijze indienen.

Het bevoegd gezag dient op de aanvraag uiterlijk zes maanden na indiening te beslissen. Deze termijn kan eenmaal door het bevoegde gezag worden verlengd. Na verlening van de vergunning treedt deze in werking (wordt van kracht) daags na afloop van de beroepstermijn van zes weken.

2.5 Coördinatiereregelingen

De omgevingsvergunning integreert een aantal huidige vergunningstelsels. Voor deze toestemmingen zal een coördinatiereregeling niet meer nodig zijn. Wel kan coördinatie gewenst zijn voor andere vergunningstelsels die niet onder de omgevingsvergunning vallen zoals de wa-tervergunning en ontgrondingvergunning.

Er kan, kort gezegd, onderscheid worden gemaakt tussen drie coördinatiereregelingen:

- Algemene coördinatiereregeling in de Algemene wet bestuursrecht;
- Coördinatiereregeling in de Wet ruimtelijke ordening, en;
- Coördinatiereregeling tussen de Wabo en de Waterwet.

De Algemene coördinatiereregeling in de Awb betreft de op 1 juli 2008 inwerking getreden Wet samenhangende besluiten. Kort gezegd houdt deze regeling in dat er door het aangewezen coördinerend bestuursorgaan voor de daarbij aangewezen te nemen besluiten een doelmatige en samenhangende besluitvorming wordt bevorderd.

De coördinatiereregeling in de Wet ruimtelijke ordening maakt het mogelijk dat de gemeenteraad bij verwezenlijking van ruimtelijk beleid gevallen of categorieën van gevallen kan aanwijzen waarbij de voorbereiding en bekendmaking van besluiten wordt gecoordineerd.

De coördinatiereregeling tussen de Wabo en de Waterwet heeft feitelijk alleen betrekking op zogenaamde IPCC-inrichtingen. Daarvan is met betrekking tot het Kustlaboratorium in het geheel geen sprake en zal derhalve niet nader besproken worden.

3 Inventarisatie

3.1 Inleiding

Op basis van een inventarisatie van de activiteiten die worden ondernomen en handelingen die zullen worden verricht, kan een inventarisatie worden gemaakt van de toestemmingen die nodig zijn om het project Kustlaboratorium te realiseren.

De inventarisatie is gebaseerd op het projectvoorstel Kustlaboratorium van de Stichting Het Zeeuwse Landschap en aan de hand van de criteria die in de wet- en regelgeving is te vinden. Het project is op dit moment nog in een voorstadium waarbij niet alle details bekend zijn. Nadere invulling of latere wijzigingen van het project kunnen tot gevolg hebben dat niet meer of juist wel aan criteria wordt voldaan waardoor een vergunningsplicht kan komen te vervallen of juist ontstaan.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat onderdeel dijkversterking in zekere mate los staat van het projectvoorstel Kustlaboratorium zoals dat door de Stichting Het Zeeuwse Landschap thans wordt voorzien. Dit houdt verband met het feit dat de taak de verantwoordelijkheid en bevoegdheid is van de Rijkswaterstaat. Het initiatief voor maatregelen met betrekking tot dijkversterking ligt ook volledig bij Rijkswaterstaat. De rol en verantwoordelijkheid van de Stichting Het Zeeuwse Landschap beperkt zich daardoor tot het ontwikkelen van natuur, het realiseren van een in- formatiecentrum en de aquacultuur.

Een schematisch overzicht van de toestemmingen is opgenomen als bijlage 1.

3.2 Activiteiten

Voor de realisering van het Kustlaboratorium worden, kort gezegd, de volgende activiteiten en handelingen verwacht:

- gronden gebruiken anders dan de vigerende bestemming in het bestemmingsplan door het gebruiken van de gronden voor aquacultuur, estuariene natuur en herinrichting kustverdediging;
- verrichten van activiteiten in en nabij het Natura 2000-gebied Oosterschelde; mogelijk beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort in verband met uitvoeren van de activiteiten;
- aanleg en dijkversterking, werken in en nabij (primaire) waterkering;
- aanleg van een inlaagdijk;
- wijzigingen van het waterpeil (peilbesluit);
- slopen van bouwwerken;
- verwijderen houthouposten;
- verwijderen van wegen en paden;
- inrichten werkterrein en bouwplaatsinrichting;
- aanleg en aansluiting van wegen en paden;
- onttrekking van wegen aan het openbaar verkeer;
- saneren van mogelijke bodemverontreiniging;
- bemalen (onttrekken en lozen van grondwater);
- toepassen van bouwstoffen;
- aanleggen, verleggen of verwijderen van kabels en leidingen;

- oprichting inrichting voor aquacultuur;
- oprichten bouwwerken ten behoeve van aquacultuur;
- aanleggen buisleiding;
- aanleg afvoersloten bufferzone;
- onttrekken oppervlaktewater;
- lozen van bassin- en spoelwater aquacultuurinrichting;
- ontgronden in verband met aanleg bassins.

Of daadwerkelijk al deze activiteiten zullen worden uitgevoerd is, zoals aangegeven, op dit moment niet met volledige zekerheid aan te geven.

Er is een onderscheid te maken tussen de verschillende activiteiten. Enerzijds zijn er de activiteiten in verband met de inrichting van het gebied waaronder de dijkversterking, en anderzijds de activiteiten met betrekking tot de bedrijvigheid rondom aquacultuur.

De inrichting van het gebied zal worden voortgegaan door de vaststelling van een bestemmingsplan. Daarin zal tevens worden opgenomen de bestemming die oprichting van een inrichting voor aquacultuur mogelijk maakt.

3.3 Toestemmingen

Op basis van de inventarisatie van de activiteiten in de vorige paragraaf wordt aangenomen dat de volgende toestemmingen nodig zijn:

- bestemmingsplan voor het gehele gebied van het kustlaboratorium inclusief gebruik aquacultuur (Wro);
- projectplan (Wtw);
- peilbesluit (Wtw);
- omgevingsvergunning 1 voor het inrichten van het gebied (Wabo);
- watervergunning 1 voor het inrichten van het gebied (Wtw);
- ontgrondingenvergunning voor het gebied (Ontgrondingenwet);
- melding toepassen bouwstoffen (Bbk);
- omgevingsvergunning 2 voor het oprichten en drijven van het aquacultuurbedrijf (Wabo);
- watervergunning 2 voor het oprichten en drijven van het aquacultuurbedrijf (Wtw);
- ontgrondingenvergunning voor het oprichten van het aquacultuurbedrijf (Ontgrondingenwet);
- besluit tot onttrekking wegen aan het openbaar verkeer (Wegenwet).

Ter voorbereiding van de verschillende aanvragen en het opstellen van de ruimtelijke onderbouwing kunnen toestemmingen nodig zijn. In de meeste gevallen kan worden volstaan met een melding bij het betreffende bevoegd gezag of geldt een vrijstelling. Omdat niet inzichtelijk is op dit moment welke toestemmingen nodig zijn, blijven deze voortsnog buiten beschouwing.

In het overzicht opgenomen in bijlage 1 worden de omgevingsvergunning en de watervergunning nadere uitgesplitst per activiteit.

3.3.1 Bestemmingsplan

De locatie waar het kustlaboratorium wordt gerealiseerd heeft nu grotendeels de bestemming Agrarisch. Watergangen met de bestemming "Water" en wegen met de bestemming Verkeer doorkruisen het gebied.

Het planologisch-juridisch kader dient te worden aangepast in onder meer natuur en aquacultuur, althans in de (sub-)bestemmingen die dat gebruik mogelijk maken. Er dient derhalve een wijziging van het huidige bestemmingsplan te worden vastgesteld of beter gezegd een nieuw bestemmingsplan.

Ter voorbereiding van de procedure tot vaststelling van een bestemmingsplan dient dit eerst te worden opgesteld. Het bestemmingsplan bestaat uit drie onderdelen: de toelichting (ruimtelijke

- onderbouwning), een verbod (plankaart) en regels. In de toelichting dienen onder meer de volgende onderdelen te komen:
- beschrijving van het project;
- het geldende planologische kader;
- de visie op de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van het gebied;
- de ruimtelijke effecten van het project op de omgeving;
- de rapportage van de gehouden inspraak;
- de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid;
- toets aan rijks-, regionaal- en provinciaal beleid;
- toets aan de milieuwetgeving;
- afweging van betrokken cultuurhistorische belangen.

Voor een goede ruimtelijke onderbouwning zijn diverse onderzoeken nodig. Denk daarbij aan:

- bodemonderzoek;
- ecologisch onderzoek;
- watertoets;
- akoestisch onderzoek;
- luchtonderzoek;
- Geuronderzoek;
- externe veiligheidsrapportage;
- Archeologisch onderzoek;
- Cultuurhistorisch onderzoek;
- Analyse landschappelijke inpassing;
- Verkeersonderzoek;
- Leidingeninfrastructuur (bovengrondse en ondergrondse).

Het Kustlaboratorium wordt zo ontworpen en ingericht dat omliggende gronden geen last van zoutschade zullen hebben. Er komt een overgangszone naar de achterliggende landbouwgrond, in combinatie met een systeem van afwateringssloten en goed peilbeheer. De effecten als gevolg van de transitie van een zoute naar een zoutvrij gebied zal een belangrijk onderdeel zijn die plaats moet krijgen in de respectievelijke onderzoeken.

De gemeente is verantwoordelijk voor de procedure en de inhoud van het bestemmingsplan, maar het opstellen van de diverse onderdelen, de volledige ruimtelijke onderbouwning of het volledige bestemmingsplan zal in de regel voor rekening en in opdracht van de initiatiefnemer komen.

Het huidige projectbesluit in de Vro (Wet ruimtelijke ordening), wat als opvolger van de artikel 19-procedure uit de voormalige WRO (Wet op de Ruimtelijke Ordening) kan worden gezien en door de inwerkingtreding van de Crisis- en Herstelwet vanwege het vervallen van de eis dat binnen één jaar een bestemmingsplan ter visie moet worden gelegd, meer toepasbaarheid geeft, komt te vervallen en wordt een onderdeel van de omgevingsvergunning.

Kan worden volstaan met het aanvragen van een omgevingsvergunning waarbij tevens toestemming wordt verleend voor het handelen in afwijking van het bestemmingsplan? Het Kustlaboratorium omvat een relatief groot gebied van ongeveer 50 ha waarbij de huidige bestemming wezenlijk zal veranderen in andere bestemmingen en de functie van het gebied niet meer agrarisch zal zijn. Natuurraanleg naast aquacultuur zijn als aparte projecten te duiden. Onder meer om deze redenen zal het doolopen van de bestemmingsplanprocedure op grond van de Wet ruimtelijke ordening nodig zijn.

3.3.2 Milieueffectrapportage

De regelgeving rondom de milieueffectrapportage is per 1 juli 2010 gewijzigd. Ook de Crisis- en herstelwet heeft enkele wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot de procedure.

Doel van de wijzigingen is dat meer maatwerk mogelijk is door minder en eenvoudiger regels met meer samenhang, maar wel met behoud van de milieudoelstelling. Een aantal verplichtingen bovenop wat ten opzichte van de Europese richtlijn van projecten nodig was op grond van de Nederlandse wetgeving van voor 1 juli 2010, zijn geschrapt.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (EU) heeft op 15 oktober 2009 bepaald dat Nederland de richtlijn op onderdelen onjuist heeft geïmplementeerd voor zover op grond van het Besluit milieueffectrapportage voor activiteiten die onder de drempel uit onderdeel D van de bijlage vallen geen m.e.r.-beoordeling hoeft te worden uitgevoerd. Op dit moment is herstelwetgeving in voorbereiding die naar verwachting in 2011 in werking treedt. Er dient tot dat moment eens rekening te worden gehouden met het arrest van het Hof. Kort gezegd komt het erop neer, dat bezien moet worden of een project aanzienlijke milieueffecten kan hebben, waarbij naast de drempels, ook de omstandigheden ter plaatse worden betrokken.

De voorgenomen omvang van het kustlaboratorium bedraagt ongeveer 50 hectare. Op grond van de bijlagen (onderdelen C en D.) bij het Besluit milieueffectrapportage is de realisering van 50 hectare natuur niet m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig. De Oosterschelde is aangevoerd als Natura 2000-gebied. Het projectgebied zal zijn gelegen direct achter de dijk grenzend aan het Natura 2000-gebied. Vanwege mogelijke externe werking (of zelfs directe werking) kan een passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 moeten worden opgesteld. Voortgaand aan een passende beoordeling zal een voortoets (en/of natuurtoets als onderdeel van het bestemmingsplan) worden opgesteld waaruit blijkt of een passende beoordeling nodig is. Voor de locatie op Schouwen-Duiveland geldt dat er voor de kust weinig kwetsbare gebieden aanwezig zijn op grond waarvan de verwachting kan worden opgemaakt dat een passende beoordeling als gevolg van externe werking niet waarschijnlijk is.

Indien er niettemin een passende beoordeling moet worden opgesteld, dient er sowieso een milieueffectrapportage te worden opgesteld ter voorbereiding van de vaststelling van het bestemmingsplan.

3.3.3 Projectplan op grond van de Waterwet

Omdat het project tevens de versterking van de primaire waterkering inhoudt, geschiedt dit door vaststelling van een projectplan door de waterbeheerder. De waterbeheerder zal op basis van eventuele onderlinge gemaakte afspraken Rijkswaterstaat, dan wel het Waterschap zijn.

Op de vaststelling van het projectplan is de projectprocedure van toepassing zoals beschreven in de Waterwet. De uitgebreide voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Awb wordt gevolgd. Het vastgestelde projectplan behoeft de goedkeuring van gedeputeerde staten.

3.4 Strategie aanvragen toestemmingen

3.4.1 Inleiding

Uitgangspunt is dat een activiteit waarvoor een vergunning nodig is pas kan worden uitgevoerd wanneer de vergunning is verleend en van kracht is.

De aanvrager dient een keuze te maken welke type omgevingsvergunning zal worden aangevraagd. De keuze bestaat, kort gezegd, uit (i) een omgevingsvergunning voor het gehele project, (ii) een omgevingsvergunning voor een deelproject, of (iii) een gefaseerde omgevingsvergunning. In paragraaf 2.2 is reeds een nadere toelichting op de verschillende typen omgevingsvergunning gegeven.

Naast de omgevingsvergunning zal eveneens onder meer een watervergunning en een ontgrondingenvergunning nodig zijn. Daar waar de omgevingsvergunning in één keer, als deelvergunning, dan wel gefaseerd kan worden aangevraagd door de initiatiefnemer, dient de watervergunning voor alle activiteiten in één keer te worden aangevraagd. Dit vloeit voort uit de gedachte van integraal waterbeheer. Voor zover voor watergerelateerde activiteiten als samenstel van handelingen meer dan één bestuursorgaan bevoegd is, geldt de zogenoemde samenloopregeling van de Waterwet. Overigens alleen voor vergunningsplichtige activiteiten en niet voor activiteiten die slechts hoeven te worden gemeld. Door de samenloopregeling geldt het hoogste

bestuursorgaan als bevoegd gezag. Dit bevoegd gezag is niet alleen bevoegd voor de vergunningverlening, maar ook voor de handhaving. In Zeeland is in verband met de rijkswateren en primaire dijken Rijkswaterstaat in de meeste gevallen bevoegd gezag.

De aanvraag voor de watervergunning kan straks ook digitaal via het OLO bij de gemeente worden ingediend. De gemeente zendt dan de aanvraag door naar het juiste bevoegd gezag.

3.4.2 Overleg bevoegd gezag

De omgevingsvergunning (en de overige aanvragen) kan bij complexe projecten tot vertraging leiden in de formele procedure, doordat de aanvraag onvoldoende is. De wetgever heeft dan ook het vooroverleg bewust gestimuleerd. Veel vragen of onduidelijkheden kunnen in een vooroverleg worden beantwoord en opgelost, waardoor onnodig tijdverlies kan worden voorkomen. Bovendien kan door vroegtijdig vooroverleg de aanvaardbaarheid van een project worden vergroot.

Goed vergunningmanagement houdt ook in het bewaken van de voortgang van de procedure. De voortgang ziet zowel op een tijdige doorloop van de aanvraag met een vergunningverlening binnen de formele proceduretijd, als op de inhoud. Nadat de vergunning is verleend, of ingeval van de openbare voorbereidingsprocedure, de ontwerpervergunning ter inzage wordt gelegd, zal deze worden beoordeeld of daadwerkelijk vergunning wordt verleend voor de activiteit en die zijn aangevraagd. Daarnaast worden de voorschriften beoordeeld op uitvoerbaarheid.

3.4.3 Strategie Kustlaboratorium

In de eerste plaats zullen de onderzoeken moet plaatsvinden die nodig zijn om het bestemmingsplan (ruimtelijke onderbouwing) op te stellen. Deze zijn nodig voor het bestemmingsplan. Nadat de procedure voor het bestemmingsplan is doorlopen en het bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad, kan met het aanvragen van de verschillende vergunningen worden begonnen. In overleg met het bevoegd gezag kan reeds voor de vaststelling van het bestemmingsplan aanvragen die gereed zijn worden ingediend.

Er is een onderscheid te maken tussen de verschillende activiteiten. Enerzijds zijn er de activiteiten in verband met de inrichting van het gebied waaronder de dijkversterking, en anderzijds de activiteiten met betrekking tot de aquacultuur. De toestemmingen die nodig zijn voor de inrichting van het gebied dienen zoveel mogelijk als één omgevingsvergunning te worden aangevraagd, zo nodig in coördinatie met de procedures voor de watervergunning, projectplan en ontgrondingsvergunning. Separaat, en wellicht in een later stadium, kan door de drijver van de aquacultuurinrichting de omgevingsvergunning, ontgrondingsvergunning en watervergunning worden aangevraagd. Om het overzicht wordt eenvoudigheidshalve uitgegaan van één inrichting voor de aquacultuur. Indien er meer inrichtingen worden opgericht zijn daarvoor dezelfde toestemmingen nodig. Wel is het mogelijk (misschien gewenst) om de totale inname van water door middel van een gezamenlijke buisleiding te laten plaatsvinden waardoor naast kostenbesparing van aanleg, de vergunningen voor aanleg slechts één keer hoeven te worden doorlopen.

Op basis van het vorenstaande wordt verwacht dat de omgevingsvergunning zal bestaan uit diverse deelvergunningen. Aan de hand van concrete invulling en gereedheid van het ontwerp zal de precieze activiteiten per deelvergunning worden bepaald.

3.5 Planning

Op grond van de inventarisatie van de activiteiten waarvoor op enigstermijn wijze toestemming moet worden verregen, de proceduretijden en de daarna benodigde uitvoeringsplanning, kan inzichtelijk worden gemaakt op welk tijdstip een toestemming in procedure kan worden genomen. Daarbij wordt rekening gehouden met de tijd die nodig is om een eventuele aanvraag op te stellen. Proceduretermijnen beginnen te lopen op het moment dat er sprake is van een ontvankelijke aanvraag, dat wil zeggen dat aan alle indieningvereisten voor de aanvraag is voldaan. De Algemene wet bestuursrecht (Awb) verplicht een bestuursorgaan om indien een aanvraag niet volledig is, de aanvrager in de gelegenheid te stellen de aanvraag aan te vullen met

de ontbrekende gegevens. Eerst als van die mogelijkheid geen gebruik is gemaakt, kan een bestuursorgaan een aanvraag buiten behandeling laten.

Het is, ondanks de mogelijkheid om een onvolledige aanvraag aan te vullen, van belang om voor de goede planning, zo veel mogelijk zorg te dragen dat aanvragen volledig zijn en direct in behandeling kunnen worden genomen. De aanvraag is dan ontvankelijk. Dit vergt een goede inventarisatie van de indieningvereisten en eventueel het voeren van vooroverleg met het bevoegde gezag.

De voorbereiding van een aanvraag is afhankelijk van de gegevens en bescheiden die nodig zijn. Deze gegevens en bescheiden staan vermeld in betreffende wetgeving (en vastgestelde aanvraagformulieren) en verschillen per activiteit. Soms kan het nodig zijn om een uitvoeringsonderzoek te verrichten, bijvoorbeeld een passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. Dat betekent dat de voorbereidingstijd per definitie indicatief is en afhankelijk van inzet en beschikbaarheid in het project.

In de planning is een indicatief tijdpad opgenomen. Start van de procedures of werkzaamheden is op dit moment niet bekend. De planning geeft een relatieve weergave van de stappen weer. Week 1 dient derhalve de worden gelezen als de week waarin de werkzaamheden voor de voorbereiding van de aanvragen aanvangen. In de planning is tevens de mogelijke beroepstermijn aangegeven. Behandeling van een beroep bij de bestuursrechter duurt gemiddeld een jaar. De planning is opgenomen in bijlage 2.

Realisering van het Kustlaboratorium vergt in eerste instantie een wijziging van het planologisch-juridisch kader in verband met de functiewijziging van het gebied van hoofdzakelijk agrarisch naar aquacultuur, natuur en dijkversterking. Deze wijziging zal geschieden door middel van het vaststellen van een bestemmingsplan door de gemeenteraad.

Ter voorbereiding op het opstellen van het bestemmingsplan dient een ruimtelijke onderbouwing te worden opgesteld. Uit de voorloets zal blijken of een passende beoording op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 dient te worden opgesteld. Als dat zo is dient wel een milieu-effectrapportage te worden opgesteld.

Na vaststelling en inwerkingtreding van het bestemmingsplan kunnen de toestemmingen worden aangevraagd die nodig zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden. Onderscheid kan worden gemaakt tussen de inrichting van het projectgebied (inclusief dijkversterking) enerzijds en anderzijds de oprichting van de inrichting voor de aquacultuur. Het verdient voorkeur dit te houden, temeer daar het drijven van een aquacultuur inrichting een economische bedrijvigheid is die niet door of namens de Stichting Het Zeeuwse Landschap zal geschieden. Er dient te worden uitgegaan van het aanvragen van een aantal deelomgevingsvergunningen, een watervergunning en een ontgrondingsvergunning, alsmede van een aantal overige besluiten en ondergeschikte toestemmingen. Op het moment van daadwerkelijk uitvoering kan de planning van deze vergunningen op de juiste inzet en in overleg met bevoegd gezag worden

verfijnd.

Bijlage 1

Overzicht toestemmingen

Toestemming	Wettelijke regeling	Bevoegd gezag	Procedure-termijn	Gegevens en bescheiden	Bijzonderheden
Bestemmingsplan	artikel 3.1 Wro	gemeenteraad	26 weken	Toelichting (ruimtelijke onderbouwing inclusief onderzoeken)	Zie nadere paragraaf 3.3.1
Omgevingsvergunning inrichting gebied	Wabo	B&W	26 weken	Ecologisch onderzoek	Vvgb nodig van ministerie van LNV en provincie
- Ff-wet en Nbwet 1998	artikel 75 Ff-wet/ artikel 19d Nb-wet 1998			Bouwtechnische gegevens, tekenwerk, kosten	
- bouwen bouwwerken	artikel 2.1 lid 1a Wabo			Sloopplan, asbestonderzoek, kosten	
- slopen bestaande bouwwerken	artikel 2.2 lid 1a Wabo			Foto's, gegevens aantal en soort- en plaatsbepaling	
- kappen houtopstanden	artikel 2.2 lid 1g Wabo			Kadastrale gegevens, tekenwerk	
- wegen veranderen, aanleggen en aansluiten	artikel 2.2 lid 1e Wabo			Bestek, tekenwerk	
- aanlegwerkzaamheden	artikel 2.2 lid 1d Wabo			Bouwtechnische gegevens, kadastrale informatie, gegevens plaatsbepaling, kosten, tekenwerk	
- inrichten werkterrein en bouwplaatsinrichting	artikel 2.1 lid 1e Wabo			Certificaat, kwaliteitsbeoordeling, gegevens plaatsbepaling	
Melding toepassen bouwstoffen	artikel 42 Bbk	B&W	5 werkdagen		
Watervergunning	Wtw	Rijkswaterstaat	26 weken	Bestek, tekeningen, kadastrale gegevens, gegevens plaatsbepaling	
- gebruik waterstaatswerk	artikel 6.5			Geohydrologisch onderzoek	
- bemalingen	artikel 6.2 en 6.4 Wtw				

Projectplan	artikel 5.4 lid 1 W/tw	Rijkswa-terstaat	26 weken	Bestel technische beschrijving werkzaamheden, tekenwerk, kadastrale gegevens	Projectplan in verband met dijkversterking
Wijziging peilbesluit	artikel 5.2 lid 1 W/tw	water-schap	26 weken		Beheersgebied wa-terschapp
Besluit onttrekken wegen aan openbaar verkeer	artikel 8 We-genwet	gemeen-teraad	26 weken	Onderbouwing noodzaak, tekenwerk, kadastrale gegevens	
Ontgrondingenvergunning	artikel 3 Ont-grondingenwet	gedepu-teerde staten	26 weken	Technische gegevens, kadastrale gegevens	
Omgevingsvergunning Aquacultuur	Wabo	B&W	26 weken		
- oprichten en inwerking hebben van inrichting	artikel 2.1 lid 1e Wabo			Milieutechnische gegevens, gegevens bedrijfsvoering, kadastrale informatie, gegevens plaatsbepaling	
- bouwen bouwwerk	Artikel 2.1 lid 1a Wabo			Bouwtechnische gegevens, kadastrale informatie, gegevens plaatsbepaling	
- aanlegwerkzaamheden	Artikel 2.1 lid1b Wabo			Bestek, tekenwerk	
Ontgrondingenvergunning Aquacultuur	artikel 3 Ont-grondingenwet	Gedepu-teerde staten	26 weken	Technische gegevens, kadastrale gegevens	
Watervergunning Aquacultuur	W/tw	Rijkswa-terstaat	26 weken		
- onttrekken oppervlaktewater	artikel 6.4 W/tw			(Milieu-) technische gegevens	
- lozen op oppervlaktewater	artikel 6.2 W/tw			Milieuqualiteitsgegevens	
- onttrekken grondwater tbv WKO	artikel 6.4 W/tw			Geohydrologisch onderzoek	

Afkortingen

Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Ff-wet	Flora- en faunawet
Nb-wet 1998	Natuurbeschermingswet 1998
W/tw	Waterwet
WRO	Wet op de Ruimtelijke Ordening
W/o	Wet ruimtelijke ordening

Awb
Bbk
Vvgb
Algemene wet bestuursrecht
Besluit bodemkwaliteit
Verklaring van geen bedenkingen

Bijlage 2
Planning

